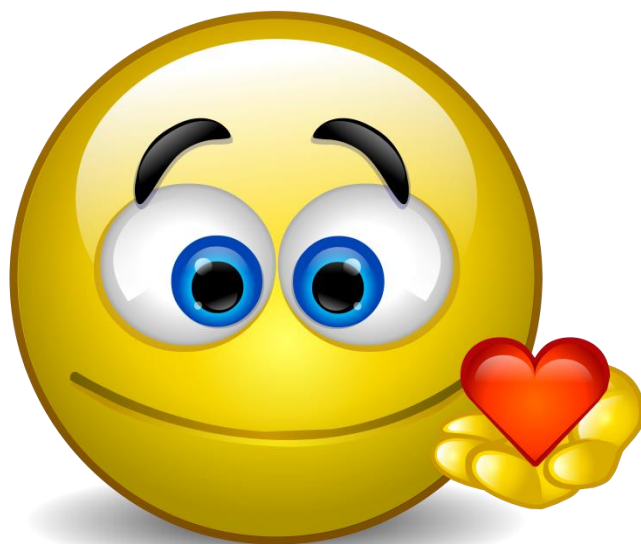

200-річчя
від дня народження
Тараса Григоровича Шевченка

УРОК **УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ** **В 7 КЛАСІ**

**Бажаю
успіхів !!!**

Метод «Передбачення»

Катерина

Вишневий

Треті

Ніхто

Ніде

Вставайте

Біля хати

Привітай же

Реве та стогне

О думи мої

***...Учітєсь,
читайте,
І чужому
научайтєсь,
Й свого не
цурайтєсь.***

*Як намистини, диво
қалинове,*

частини мови!

(Узагальнення й

систематизація вивченого

про самотійні частини

мови).

Завдання уроку

Поглибити
Формувати
Розвивати
Виховувати

Інтерактивна вправа

«Мозковий штурм»

- **Який розділ науки про мову вивчає частини мови?**
- **Скільки в українській мові частин мови?**
- **Скільки самостійних частин мови?**
- **Чому ці частини мови називаються самостійними?**
- **Скільки ми виділяємо змінних частин мови і чому?**
- **Які ви знаєте форми дієслова?**

- Чому прислівник стоїть на шостому (останньому) місці серед самотійних частин мови?
- Яка роль службових частин мови?
- Чому вигук відокремлений від усіх інших частин мови?

Дослідження-відновлення

Пригадайте вивчене про самостійні частини мови і дайте визначення кожній частині мови, заповнивши порожні місця.

Іменник — ..., означає ..., відповідає на запитання...

Прикметник — ..., означає ..., відповідає на запитання...

Числівник — ..., означає ..., відповідає на запитання...

Займенник — ..., вказує ..., відповідає на запитання...

Дієслово — ..., означає ..., відповідає на запитання...

Прислівник — ..., означає ..., відповідає на запитання...

Прийменник — це ..., вказує на залежність...

Сполучник — це ..., яка поєднує...

Частка — це ..., яка надає ...

Вигук — це ..., що виражає...

Робота в групах

Розподіли подані твердження

**Самостійні частини
МОВИ**

**Службові частини
МОВИ**

Перевір себе

Самостійні частини мови

- є лексичне значення;
- можна поставити питання;
- змінні (крім прислівника);
- є членами речення;

Службові частини мови

- немає лексичного значення;
- не можна поставити питання;
- незмінні (всі);
- не є членами речення;

Дослідницька робота

Власні іменники.
Загальні іменники.

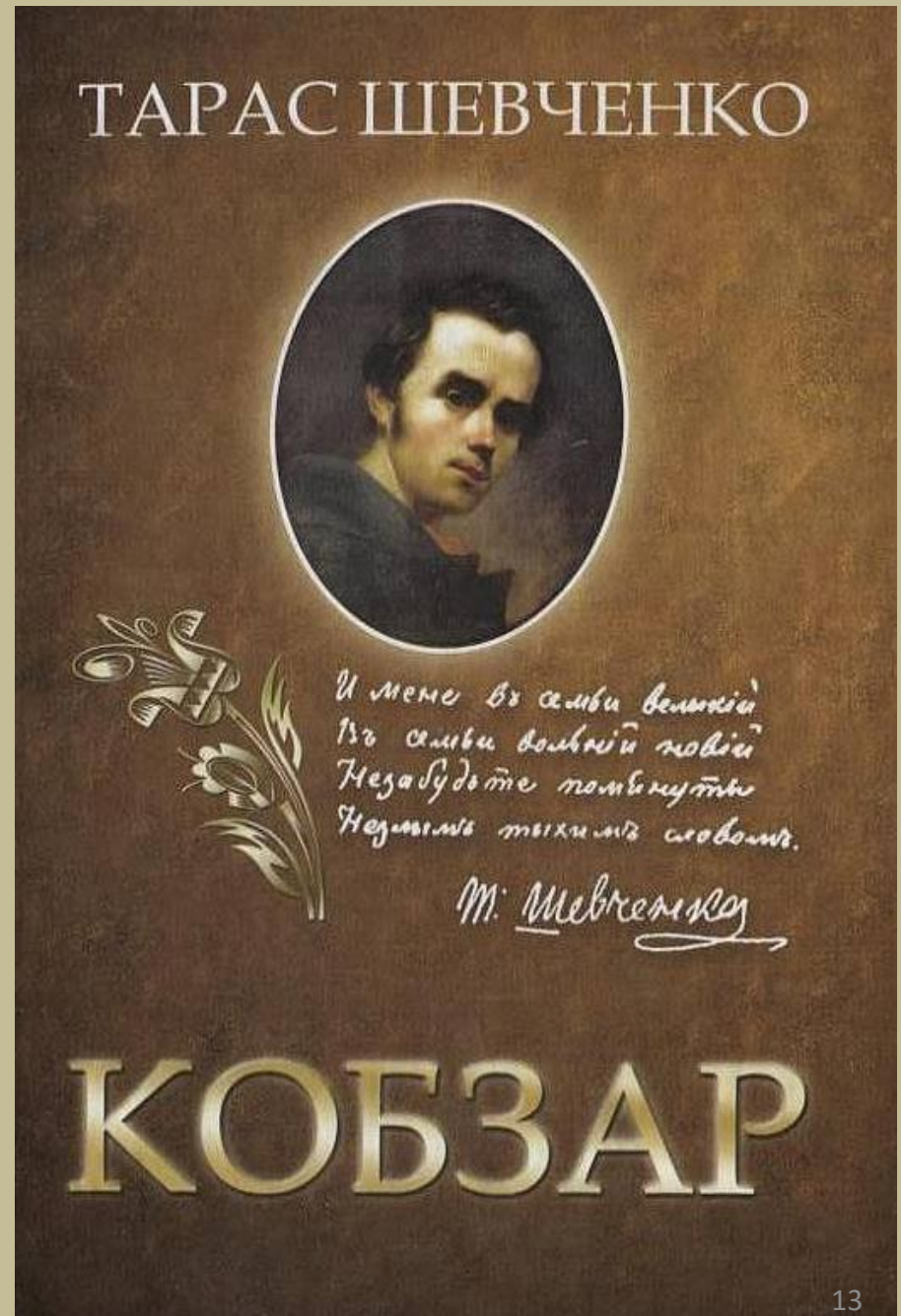
Прикметники.

Займенники.

Числівники.

Дієслова.

Прислівники.

Робота в парах

- Прочитайте, выпишіть по два іменника, прикметника, числівника, займенника, дієслова;
- Виконайте морфологічний розбір цих слів.

«Тарасовою світлицею» назвав народ перший скромний музей Кобзаря, що з'явився на Чернечій горі через 20 років після смерті поета. З непоказної дерев'яної хатини під солом'яною стріхою розпочиналося увічнення пам'яті поета. Музей-заповідник Тараса Григоровича Шевченка у Каневі — пам'ять про геніального українця, чисте джерело нашої національної гідності, врятоване від намулу безпам'ятства (З журналу).

Естафета хвилинних випробувань

В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля.

Караюсь, мучуся, але не каюсь!..

Наша дума, наша пісня не вмре, не загине.

Бо хто матір забуває, того Бог карає.

У всякого своя доля і свій шлях широкий.

Якби ви вчилися так, як треба, то й мудрість би була своя.

Гра «Утвори слово»

Від слів

I ряд - *справжній, пізнати,*

II ряд - *радість, біда,*

III ряд - *поміч, утіха*

утворити різні частини мови, визначити їх.

Увести 4–5 слів у речення, присвячене
Т. Г. Шевченку.

Зразок: друг — дружний, дружно,
дружити.

Гра “Слідство ведуть знавці”

Перевір себе

1. Молодий – прикметник
2. Молодий – іменник
3. Військовий – прикметник
4. Військовий – іменник
5. Сміливого – іменник
6. Сміливого – прикметник
7. Перший – іменник
8. Перший – числівник
9. Сам – прислівник
10. Сам – займенник
11. Лісом – прислівник
12. Лісом - іменник

Гра «Ти — редактор»

Прочитати текст, відредагувати його. З'ясувати, до яких частин мови будуть відноситись замінені слова.

У ранньому дитинстві у Тараса виявився хист до малювання. Крейдою чи вуглинкою Тарас розмальовував стіни, лави, стіл, навіть долівку.

Мріючи стати художником, Тарас навчався в трьох церковних малярів, але вони не виявили в Тараса здібностей. Вечорами й ночами, виконавши всю загадану роботу, Тарас потай брав книжки з панської бібліотеки і читав, читав... Уява переносила Тараса в невідомі світи, і Тарас забував про своє гірке життя.

Незабаром Тарас і сам почав складати вірші.

Довідка: хлопець, він, малий, його.

Відповіді до тесту

I варіант

- 1) 3
- 2) 1
- 3) 2
- 4) 2
- 5) 3
- 6) 4
- 7) 4
- 8) 3

II варіант

- 1) 2
- 2) 4
- 3) 2
- 4) 2
- 5) 1
- 6) 1
- 7) 2
- 8) 3

Домашнє завдання

(на вибір)

- Виконати тест;
- Виписати невеликий уривок (5–7 речень) про життя і творчість Т. Г. Шевченка. Над кожним словом надписати, до якої частини мови воно належить;
- Написати твір “Шевченко в моєму житті”

Рефлексія

Метод “Мікрофон”

- Що нового дізналися на уроці?
- Що для вас було найцікавішим?
- Що для вас виявилось найскладнішим?
- Мої очікування ...
- На уроці мені сподобались такі види роботи...
- Над чим, на вашу думку, варто ще попрацювати?
- Який настрій в кінці уроку?

**Дякую за роботу
на уроці!!!**

